

ChatGPT - Đối tác trò chuyện lý tưởng hỗ trợ cải thiện kỹ năng nói tiếng Anh

Hoàng Thị Phương Loan*

*ThS. Khoa Tiếng Anh, Trường Đại học Ngoại ngữ, ĐHQGHN

Received: 16/02/2024; Accepted: 26/02/2024; Published: 15/03/2024

Abstract: With the increasing integration of technology in language learning, students can benefit from engaging in various activities using AI-ChatGPT. This article aims to discuss the benefits that ChatGPT can provide in supporting the improvement of English-speaking skills for learners, while also proposing some activities that students can exploit with ChatGPT to support their English-speaking practice. These activities include interactive conversations, role-playing, and real-life situation simulations. Through these activities, students can be supported in practicing English speaking and receive immediate feedback from ChatGPT. Furthermore, these activities are suitable for various learning styles and proficiency levels, while encouraging autonomy and motivation in the language learning process. By integrating ChatGPT into speaking practice, students can enhance vocabulary, fluency, and confidence in English communication. Additionally, the article provides rules and strategies for using commands in ChatGPT to help teachers and students use ChatGPT effectively in language learning.

Keywords: AI-ChatGPT, English speaking skills, technology integration

1. Đặt vấn đề

Tiếng Anh không chỉ là một ngôn ngữ thông thường mà còn là một công cụ quan trọng trong việc kết nối với thế giới. Việc có kỹ năng nói Tiếng Anh lưu loát không chỉ giúp sinh viên mở rộng cơ hội nghề nghiệp mà còn tăng khả năng giao tiếp và hòa nhập vào cộng đồng quốc tế. Tuy nhiên, sinh viên Việt Nam thường gặp khó khăn khi luyện nói Tiếng Anh. Nguyên nhân thường đến từ việc thiếu cơ hội thực hành, tâm lý sợ sai, thiếu tự tin trong giao tiếp. Trong quá trình học, giáo viên thường không thể sửa hết tất cả các lỗi trong phần nói của sinh viên. Hơn nữa, việc cung cấp phản hồi ngay lập tức cũng gặp khó khăn do thời lượng hạn chế trong các buổi học. Điều này tạo ra một rào cản cho việc cải thiện kỹ năng nói tiếng Anh của sinh viên, vì thế nhu cầu tìm kiếm các phương tiện học tập hiệu quả có thể hỗ trợ người học trong quá trình tự học trở nên rất quan trọng.

Trong thời đại hiện đại với sự bùng nổ của công nghệ, vai trò của trí tuệ nhân tạo (AI) ngày càng trở nên quan trọng và đa dạng. Trong lĩnh vực giáo dục, AI không chỉ là công cụ hỗ trợ mà còn là một nguồn tài nguyên đáng giá cho việc nâng cao kỹ năng học tập và giảng dạy ngôn ngữ. Trong số các công nghệ AI, ChatGPT nổi bật với vai trò là một đối tác trò chuyện lý tưởng cho người học ngôn ngữ. ChatGPT, được phát triển bởi OpenAI, là một hệ thống dựa trên mô hình ngôn ngữ sinh, có khả năng tạo ra văn bản tự nhiên. Khả năng này cho phép ChatGPT tương tác với

người dùng một cách tự nhiên, giúp họ cải thiện kỹ năng nói tiếng Anh và tương tác ngôn ngữ một cách hiệu quả.

Trong bài viết này, tác giả muốn chia sẻ những lợi ích ChatGPT có thể mang lại cho việc cải thiện kỹ năng nói Tiếng Anh của sinh viên, những hoạt động sinh viên có thể áp dụng ChatGPT để tự luyện nói tiếng Anh. Bài viết cũng cung cấp thêm hệ thống các câu lệnh “prompts” hiệu quả để khuyến khích sinh viên sử dụng ChatGPT trong việc luyện nói. Ngoài ra, tác giả cũng sẽ đề cập đến những hạn chế khi sử dụng công nghệ này trong quá trình học tập, những thách thức về độ chính xác và tương tác. Điều này sẽ giúp người đọc có cái nhìn tổng quan và cân nhắc về việc áp dụng ChatGPT trong môi trường học tập của mình.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm Chat GPT

ChatGPT (Generative Pre-trained Transformer) là một mô hình ngôn ngữ tiên tiến và mạnh mẽ được phát triển bởi OpenAI, được coi là một trợ lý ảo trí tuệ nhân tạo (AI) xử lý ngôn ngữ tự nhiên để tạo ra cuộc trò chuyện giống như con người. Mô hình ngôn ngữ này có thể trả lời các câu hỏi và sáng tạo nhiều loại nội dung viết khác nhau, bao gồm bài viết, bài đăng trên mạng xã hội, bài luận, mã code và email. Việc ra mắt ChatGPT vào ngày 30 tháng 11 năm 2022 đại diện cho một bước tiến quan trọng trong công nghệ mô hình ngôn ngữ. Nó thể hiện một sự tiến bộ đáng kinh ngạc trong khả năng hiểu và tạo ra văn bản giống như

con người, mở ra những cơ hội mới cho các mô hình ngôn ngữ và mở rộng khả năng thực hiện một loạt các nhiệm vụ. Khả năng hiểu và phản ứng tự nhiên với đầu vào ngôn ngữ khiến nó trở nên hữu ích cho nhiều nhiệm vụ, đặc biệt là trong lĩnh vực giáo dục đại học. ChatGPT là một công cụ đa năng và hiệu quả trong việc hỗ trợ học ngôn ngữ, cung cấp cho người học các công cụ và tài nguyên cần thiết để phát triển kỹ năng ngôn ngữ của họ một cách tự tin và hiệu quả.

2.2. Những lợi ích của Chat-GPT trong giảng dạy Tiếng Anh

ChatGPT có thể là một công cụ đắc lực trong việc giảng dạy ngôn ngữ nói chung và tiếng Anh nói riêng. Dưới đây là một số lợi ích chatbot này có thể mang lại trong lĩnh vực giảng dạy Tiếng Anh.

Tạo cơ hội cho người học thực hành giao tiếp: ChatGPT giúp học viên tham gia vào các cuộc trò chuyện tương tác, từ đó giúp họ cải thiện khả năng nói và phản ứng bằng tiếng Anh. Điều này giúp phát triển sự trôi chảy và sự linh hoạt khi giao tiếp, cũng như khả năng suy nghĩ và diễn đạt bằng ngôn ngữ này.

Sửa lỗi trong diễn đạt: ChatGPT không chỉ sửa các lỗi ngữ pháp, cú pháp mà còn cung cấp giải thích cho các sửa đổi. Phản hồi này giúp học viên hiểu rõ hơn về các quy tắc và cấu trúc ngữ pháp tiếng Anh.

Phản hồi bài viết: Học viên có thể viết đoạn văn hoặc bài luận và nhận phản hồi từ ChatGPT. Điều này giúp họ cải thiện kỹ năng viết của mình, bao gồm việc liên kết ý, sự gắn kết và sử dụng từ vựng một cách hiệu quả.

Luyện tập kỹ năng đọc hiểu: Giáo viên có thể sử dụng ChatGPT để tạo ra các bài tập đọc hiểu hoặc cung cấp giải thích cho các văn bản khó hiểu. Khả năng tóm tắt hoặc làm rõ các văn bản phức tạp của ChatGPT giúp học viên hiểu bài tốt hơn.

Hướng dẫn phát âm: Mặc dù ChatGPT dựa trên văn bản, nhưng nó vẫn có thể cung cấp bằng phiên âm và giải thích về các quy tắc phát âm. Mặc dù không thể thay thế được việc luyện tập với người bản xứ, nhưng nó có thể bổ sung cho việc giảng dạy phát âm.

Cung cấp kiến thức về bối cảnh văn hóa: ChatGPT có thể cung cấp thông tin về văn hóa của các nước nói tiếng Anh, giúp học viên hiểu rõ hơn về thành ngữ, phong tục và truyền thống. Kiến thức văn hóa này giúp nâng cao khả năng giao tiếp của học viên.

Cá thể hóa hỗ trợ người học: ChatGPT cho phép học viên tự học, làm việc theo tốc độ của mình và thực hành trong những lĩnh vực mà họ cần hỗ trợ. Họ có thể đặt câu hỏi và thực hành những phần mà họ cảm

thấy khó khăn, tùy chỉnh quá trình học tập theo nhu cầu của mình.

(Kostka et al., 2023)

Tuy nhiên, cần nhớ rằng mặc dù ChatGPT mang lại nhiều lợi ích, nhưng nó không thể thay thế được giáo viên. Mặc dù các mô hình ngôn ngữ có thể tạo ra văn bản giống như con người, nhưng chúng không có cùng mức độ hiểu biết và sự đồng cảm như một giáo viên, vì thế ChatGPT và các mô hình ngôn ngữ khác nên được sử dụng như là một phần bổ sung, một công cụ hỗ trợ, thay vì thay thế cho sự hướng dẫn của con người. (Atlas, 2023)

2.3. Các quy tắc sử dụng câu lệnh trong ChatGPT

2.3.1. Các quy tắc chung

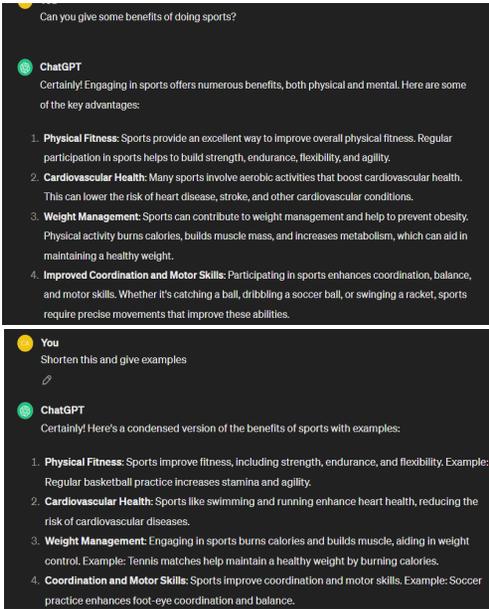
Choose Your Words Carefully (Lựa chọn từ ngữ cẩn thận): Câu lệnh đưa ra cần rõ ràng và chi tiết để ChatGPT có thể hiểu đúng ý. Ví dụ, “*Can you cite this*” không tạo ra một trích dẫn đúng, trong khi “*Can you format this as a citation*” có thể giúp tạo ra kết quả chính xác hơn.

Define the Conversation with Purpose and Focus (Xác định mục đích và nội dung cần tập trung của cuộc hội thoại): Định rõ mục tiêu và phạm vi của cuộc trò chuyện hoặc văn bản bạn muốn ChatGPT tạo ra. Ví dụ, nếu muốn ChatGPT cung cấp phản thực hành hội thoại về chủ đề travel, người dùng có thể sử dụng câu lệnh “*Let’s have a conversation about our favorite travel destinations. Describe a place you’d love to visit and why.*”

Be Specific and Concise (Cụ thể và súc tích): Đưa ra yêu cầu cụ thể và súc tích để chatbot có thể hiểu chính xác người dùng mong muốn gì. Ví dụ, thay vì hỏi: “*Can you revise this paragraph?*”, người dùng có thể viết cụ thể hơn “*Revise this paragraph to include more information about the benefits of exercise.*” Ngoài ra, cần tránh việc nhập các câu chào hỏi xã giao hoặc các câu hỏi cá nhân không liên quan vào câu lệnh; ví dụ: “*How are you today?*”, ChatGPT sẽ khó hiểu và phản hồi.

Provide context (Cung cấp ngữ cảnh): Cung cấp bối cảnh để kết quả phản hồi phù hợp với đối tượng và mục đích mong muốn. Ví dụ, sinh viên có thể nhập câu lệnh: “*I’m a non-major English student, my English level is A2 (CEFR), could you help me practice English with the topic environmental issues?*”

Ask for more (Mở rộng yêu cầu): Một nguyên tắc quan trọng khác là khuyến khích ChatGPT mở rộng phản hồi bằng cách yêu cầu thêm thông tin hoặc chỉnh sửa câu trả lời. Điều này sẽ giúp mô hình tạo ra văn bản chi tiết và chính xác hơn.

Keep the conversation on track (Giữ cuộc trò chuyện đúng hướng): Nếu cuộc trò chuyện mất đi sự liên quan hoặc lạc hướng, sử dụng lệnh “stop” để dừng quy trình hiện tại. Đồng thời, duy trì sự rõ ràng và liên quan trong cuộc trò chuyện, cung cấp phản hồi và yêu cầu những gì bạn muốn.

2.3.2. Kỹ thuật sử dụng câu lệnh

Khi sử dụng ChatGPT để tạo văn bản, có một số chiến lược bạn có thể áp dụng để hướng dẫn mô hình và đạt được kết quả chính xác và liên quan nhất.

Act as a Specific Persona or Perspective (Hóa thân thành nhân vật hoặc góc nhìn cụ thể): Khi yêu cầu ChatGPT viết hoặc thảo luận về một chủ đề, nên chỉ định rõ một nhân vật hoặc góc nhìn cụ thể. Ví dụ, người dùng có thể yêu cầu ChatGPT «*đóng vai một chuyên gia marketing và bàn luận về lợi ích của quảng cáo truyền thông xã hội*» hoặc «*viết từ góc nhìn của một khách hàng đánh giá một sản phẩm mới*». Điều này giúp đảm bảo văn bản được tạo ra phù hợp với đối tượng và mục đích dự kiến.

Layer Prompts (Kỹ thuật viết câu lệnh nhiều lớp): Bằng cách cung cấp hướng dẫn cụ thể, người dùng có thể điều chỉnh đầu ra của ChatGPT sao cho phản ứng trở nên liên quan và hữu ích hơn. Ví dụ, sau khi yêu cầu «*Please summarize this text,*» bạn có thể tiếp tục với «*Make this sound more interesting and persuasive*» hoặc «*revise to consider the opposite side.*» Hoặc người dùng cũng có thể yêu cầu ChatGPT cung cấp hướng dẫn cụ thể như «*Revise that to include quotes, examples...*», điều này sẽ giúp ChatGPT tạo ra văn bản phù hợp với nhiệm vụ.

The Matrix Method (Phương pháp Ma trận): Phương pháp này yêu cầu ChatGPT về một chủ đề sau đó hỏi về cách một chủ đề khác liên quan đến nó. Điều này giúp tập trung đầu ra của mô hình và đảm bảo văn bản có tính mạch lạc hơn. Ví dụ: «*Talk about the benefits of exercise, and how it relates to mental health.*»

Exporting from ChatGPT (Xuất nội dung từ ChatGPT): Khi sử dụng ChatGPT trong môi trường giáo dục, cần tuân thủ các chính sách về sở hữu trí tuệ. ChatGPT chỉ nên được sử dụng khi được phép theo hướng dẫn của trường, và nên kết hợp với các nguồn tài nguyên khác như sách giáo trình và bài báo chuyên ngành. Ngoài ra cần công khai việc sử dụng ChatGPT và các mô hình ngôn ngữ khác để đảm bảo minh bạch và hiểu biết về các hạn chế của công cụ.

3. Kết luận

Tóm lại, việc sử dụng AI-ChatGPT có thể mang lại nhiều lợi ích đáng kể cho việc cải thiện việc học ngôn ngữ nói chung và kỹ năng nói tiếng Anh nói riêng của sinh viên. Bằng cách tận dụng các hoạt động như cuộc trò chuyện tương tác, đóng vai và mô phỏng tình huống thực tế, sinh viên có thể phát triển từ vựng, sự lưu loát và tự tin trong giao tiếp. Tuy nhiên, để tận dụng tối đa tiềm năng của ChatGPT, sinh viên cũng cần nhận thức về những hạn chế của công nghệ này. Họ cần nhớ rằng ChatGPT có thể không phản ánh chính xác tình huống thực tế và có thể gặp khó khăn trong việc nhận diện các yếu tố như hài hước hoặc châm biếm trong cuộc trò chuyện. Hơn nữa, việc sử dụng công nghệ không nên thay thế hoàn toàn sự tương tác con người, và sinh viên nên kết hợp việc thực hành với ChatGPT với các hoạt động tương tác trực tiếp trên lớp với giáo viên, bạn học, và thực hành giao tiếp với người bản xứ để phát triển kỹ năng ngôn ngữ toàn diện nhất.

Tài liệu tham khảo

1. Atlas, S. (2023). *ChatGPT for Higher Education and Professional Development: A Guide to Conversational AI*. https://digitalcommons.uri.edu/cba_facpubs/548
2. Kostka, I. and Toncelli, R. (2023). *Exploring applications of chatgpt to English language teaching: Opportunities, challenges, and recommendations*. *Teaching English as a Second or Foreign Language- TESL-EJ*, 27(3). doi:10.55593/ej.27107int.
3. Baskara, R., Mukarto, M. (2023). *Exploring the Implications of ChatGPT for Language Learning in Higher Education*. *Indonesian Journal of English Language Teaching and Applied Linguistics*, 7(2), 343- 358